

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Zugirászat.

Az ember természetében van, hogy a meg-
levő állapottal soha sincs megelégedve. Kezdvé
a királyi elhatározásoktól a falusbíró intézkedé-
seig mindent megkritizálunk. Keressük bennök
a hibákat és többnyire föltétlenül elvetendőkné
ítéljük. Mi — egész bizonyossággal másként csi-
náltuk volna. Ha a világ teremteskor, a mi vé-
leményünk és kikérte volna az Úr Isten, be
másként volna az megalkotva. Aligha találunk
még országot a globuson, hol úgy sárba ránta-
nának minden közintézményt mint nálunk.

Igazságszolgáltatásunk, közigazgatásunk,
oktatásügyünk mind kritikán alóli. Minisztereink
csak a hatalomért ülnek a polczon; bíróságaink
nem dolgoznak eleget s nincs elég judiciumuk,
hogy az igazságszolgáltatás egységét megállá-
pítsák; megyei tisztviselőink erőszakosak, a tör-
vényekben járatlanok; közoktatásügyünk egész
területén csak kapkodást észlelünk; egy téren
sincs nyoma a rendszeres munkálkodásnak, stb.
stb. Hirlapokban, tanácstermekben és társasá-
gokban napról-napra ez a téma. De, ha egy-egy
bizottságot kiküldenek itt-ott, melynek tagságát
törjük magunkat, abban munkálkodni már nem
találjuk érdemesnek, mert hisz ki intézné akkor
az ország ügyeit?

Évek óta halljuk a panaszt, intelligens em-
berek szájából, hogy a községi és körjegyzők
zugirászatot folytatnak s ez által megszegik a
törvényt, megkárosítják az ügyvédek s félre-
vezetik a jogkereső közönséget.

A jegyző urak méltatlankodva útasítják visz-
sza a vádakat s a törvényre és a megyei sa-
bályrendeletre hivatkoznak, melyben ezen mű-
ködésükért még a díjak is taxative felvannak
sorolva. A nagy közönség méltatlankodik, — el-
veszti bizalmát mind az ügyvéd, mind a jegyző
iránt és szidja a törvényhozást, hogy nem tud
rendet csinálni még ily jelentéktelen ügyben sem.

Most a vajdahunyadi kir. járásbírósig vez-
etője, Nagy Lajos kir. járásbíró egy figyelmeztetést
bocsátott ki, melyben — hivatkozva az
1880 évi 57 t.-cz. 5-ik §-nak 3-ik pontjára el-
tiltja a jegyzőket minden-féle beadvány szerkeszté-
sétől, s kimondja, hogy szemben a hunyad-
vármegye 1893 év ápril 25-én hozott szabály-
rendeletével, melyet a belügyminiszter 106,180
—1893 IV—7 szám alatt jóváhagyott; — a
jegyzők ilyenmü ténykedése törvényellenes s az
1879 évi XL. t.-cz. 22 és 23 §-sa korlátai kö-
zött már első ízben is megfelelő elzárással büntetendő.

Tehát a vármegye hoz egy szabályrende-
letet, mely törvényellenes s ezt a törvénytelen
szabályrendeletet a miniszter jóváhagyja. Vagy
lelküsimeretlenül kezelik a miniszteriumban ez
ügyeket, vagy teljesen tudatlan emberek elbí-
rálása alá bocsátják, kikben a miniszter megbízik
s a jóváhagyási záradékot aláírja.

A miniszteriumokban ilyen formán megbízni
nem lehet, a bíróságok kötelessége, a törvények
igaz értelmét helyre állítani, sajnos, hogy a bi-
róságoknak is egy évtizedre van szüksége, hogy
ily eklatáns törvénysértést észre vegyenek.

Azonban vizsgáljuk meg a törvény őrének,
a járásbíró urnak érvelését. — Az 1878 évi
34-ik t.-cz. 30 §-sa azt mondja: „Ki anélkül,
hogy ügyvéd lenne a feleknek bíróságok, vagy
hatóságok előtti **képviselőt** üzletszerűen foly-
tatja” stb. A járásbíró ur bizonyosan jól tudja
mit tesz az valakit képviselni a bíróságok előtt.

A bíróság előtti képviseletre való megha-
talmazás írásbeli formához van kötve. Külön
írásbeli meghatalmazás kell ahoz, ha ügyvéd,
vagy járásbírósi ügyekben a sommás eljárás-
ról szóló 1893 évi 18 t.-cz. 7 §-ban felsorolt
nem ügyvédek p. o. cégvezető, gazdatiszt, fel-
menő ágbeli rokon, férj vagy feleség, testvér
képviseli alperest vagy felperest a bíróság előtt.
Az írásbeli beadványhoz pedig csatolni kell a
meghatalmazást és ezt a beadványban megemli-
teni, sőt a beadványt a meghatalmozott szokott
szignaturájával ellátni, miként az ügyvédi bead-
ványoknál szokásos.

(Folyt. követ.)

A munka diadala Petrozsényben.

*Színes fabragaszok és a Wagner-féle szálloda
emeletén büszkén lengedezve egy inopzáns nemzeti
színi zászló hirdették, hogy f. hó 12-én Petrozsény-
ben ünnep volt; ünnepe a munka diadalának. E
napon állította ki ugyan is Andreics János ipar-
testületi díszelnök bányaigazgató és Márek Mór pol-
gári olvasóköri elnök védnöksége alatt az ipartestület
előljárásába a jelzett szálloda nagytermében azokat
a sok gonddal, szakértelemmel előállított tárgyakat,
melyeket a petrozsényi és járási ipartestület kebelébe*

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

A bucsu este.

Ma is boldogan emlékszem vissza arra a régen
elmúlt szép időre, a mikor még olyan gondtalanul tel-
tek a szép téli esték a mester utcái két szobában. A
haragos tél apó bár fagyos dühvel szórta a havat a
szemünkbe, az idő bármilyen mérgesen csikorgatta ránk
a fogát, mi rá sem hederítettünk a dühödött párra, s ha
mindjárt az volt is a szándéka, hogy fagygyá préseli
szorongatja testünket a bunda alatt: a két meleg szo-
bában minden este együtt voltunk.

Ez a két meleg szoba volt a mi »tanyánk« két
jó barátunk vig tanyája, mert mi a vézna kis Dudit ki-
véve, a ki sokat szómorkodott köztünk, mindnyájan
vigak voltunk. A gazdasszonyunk meg az áldott lelkű
Friedné vala, a ki hűségesen kiszolgált bennünket s
ha a föld alul is előteremtett mindent, a mi csak asz-
talunkra kellett. Theát is ő főzött számunkra, izletes
meleg theát, mely kedvesen mellengette átfázott tagja-
inkat s mintha csak a — erék nő jó lelke hamisíthatat-
lan zamátát adta volna bele, szűrsölgetvén, úgy érez-
tük. S borából, a jó termésből iddogálva lelkünkben
sokszor vig dalra tüzelődött a kedv az ital lángszító
erejétől.

Bu vagy szomorúság nem is igen háborgatta a
mi tanyánkat, sőt a két szobába jutva a legsanyarubb

élmény is piros pozsgás színű humorrá változott át,
köztünk még a bus kis Dudinak se volt szabad szo-
morkodni.

Csak egyetlen egy gondolat tudta a két szoba
füstkarikás levegőjét megzavarni, hogy mi testi lelki
jó barátok valaha egymástól széjjel válunk.

* * *

A meleg kályha körül ülve szokatlan szomorú
hangulatban eregettük a szivarfüstöt. Egyedül a kis Dudi
nem volt köztünk, az ő szokott helyére a hold halvány
világa veté sugarait és mi pedig rajta, a szegény be-
teg kis Dudin sajnálkoztunk.....

Előtte való nap nagy fényes ünnepet ültünk. A
természet kitűnő hatalma akkor üzte ki az idő ironu-
sából a legnagyobb zsarnokot, a hópelyhes, hosszuszak-
kállas apót: a telet. Erdőn mezőn millió ember várta
a szabadítónak, a bájos kikelet királyfinak a megér-
keztét. Köztük voltunk mi is és velünk a kis Dudi is. A
zsibbadt állomban nyugvó föld nem teríthetett vi-
rágszőnyeget, rózsákat se hínthetett még tisztelőre a
bájos érkezőnek, de az erdő fakadó galyai közt már
zengett-bongott üdvözlőre a mámoros szerelmi ének
s az újongó emberek szeméből világító faklyaként fény-
lett elebe a lelkesedés! S a mint a kikelet királyi bir-
nöke a balzsamos illatu szellő a tetszalott föld hom-
lokáról, a borús égboltról lefuvatta a komor felhőket,
a szemfődelet: hatalmas szülőanyánk, a föld lassan
lelégeztetvén jutva, ébredezett, majd a megérkezett tavasz
szerelmes csókján felnyitá csukott szemét, a legragyó-
góbb szemet, a derűs mosolygós kék eget.

E perczen hatalmas, közös mámor lüktet át az
emberi érzületen, a könnybe lábadt kék égbe szállt
minden tekintet, a gondolat szabadon szárnyal be meny-
földet, magas és mély titkát: a mindenséget. S a gvarló
emberi ész a képzelet villámszárnnyal nyitjához repül
a teremtés titkáinak: a mindent létrehozó, alkotó te-
remtő szerelemnek!

A kis Dudi is ebben a szent pillanatban is meg-
meg a menyői édes titkot: az első szerelemet.

Ezt mi persze csak másnap tudtuk meg, mert
a nagybeteg ágya köré gyűlve, (mert a szegény kis
Dudi a menyői gyönyörtől, a végtelen boldogságtól
nagybeteg lett) a szobája asztalán talált pipát a
vetett szerelmi zengeményt elolvastuk. Egy ekkor a
szegő tündér vallomása volt ez, melyet a kis Dudi
az estén sajátkezűleg írt meg híven, a mint azt az az
ismeretlen szőke tündér neki vallá, mikor pillantását
az első szerelem ártatlan gyönyörében egymást megértve
találkoztak.

Az írást kézzel kézzel adva könnyűes szemmel
áltunk körül az eszméletlenül fekvő Dudi ágyát. Látta
gőzölgő testét lesóványodott arcát, verejtékes homlo-
kát szánva néztük. Pedig a vezget, mely feje fölött
begett, olyan különösnek, magasító-nak tetszett, a mino
halandóra csak az ég hatalmas kőgye küldhet!

Nem, ágya fölött nem is a fekete halál ijesztő
képe keringett, egy láthatatlan, dus szőkehajú angyal-
nak kellett örködni ott, kire a betegszemek oly leír-
hatatlan boldogsággal fénylettek, mint a mikor tekin-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószér.

tartozó iparostanoncok és segédek Aradon az 1902. évi augusztus hó 15. és 25.ike között megtartott munkakiállításán bemutatattak s melyek szakszerűségük-nél fogva az iparkamara kerületének többi városai-ból küldött munkák között ugyanyira kiváltak, hogy a Petrozsény és vidékiek kapták a legtöbb kitüntetést.

Két hosszú asztalon felterítve voltak vasárnap egész nap megtekinthetők mintegy 50 darab kész munka, a nyert jutalmak, díszoklevelek, elismerő oklevelek és az ipartestület által ajándékozott 32 kötet könyv; a remekművek azon iparostanonciskolai növendékek megjutalmazására szereztettek be, kik az 1901—1902 iskolai évben szorgalomban, előmenetelben és jó magaviseletben kitűntek. Reggel 8-órától délután 3 óráig a nagyterem ajtóki-lincse kézről-kézre járt; nagyközönségünk kicsinye nagyja, rang és nemzetiégi különbség nélkül, egy-szóval mindenki sietett első kiállításunk megtekinté-sére.

Délután 4 órakor érkeztek meg a kiállítás helyiségébe az iparos ifjak. Az iparostanonez iskola helyiségéből vonultak fel a főúton nemzetiszíni szala-gokkal és kokárdákkal ékesítve. A teremben sor-falat képezve Varjassy István III éves ipariskolai növendék Andreics János bányaigazgató és dísz-elnök elé lépett és lelkesen, ügyesen a következő be-szédet mondta el:

Nagyságos bányaigazgató Úr!

Atyai jósa, melylyel minket Nagyságos urunk elhalmoz, örökös hálára kötelez. Most midőn Nagy-ságos Bányaigazgató ur kegyes volt megengedni, hogy az aradi munkakiállításán úgy személyesen, mint munkáinkkal megjelenésünk s hozzá még uti-költséget utalványozni is szíves volt — legyen meg-engedve nekünk tanoncoknak, ezt a kitüntető jószágot alázatosan megköszönni. — Szorgalom, tanulás és jómagaviseletünk által törekedni fogunk atyai gon-doskodását jövőre is kiérdemelni. Isten éltesse, Isten tartsa meg nekünk sokáig. (A zsufolási megteit te-rem zugott a szünni nem akaró éljenéstől.)

Ezt követte Andreics Jánosnak a nagyközö-séghez és az ifjusághoz intézett nagyszabású beszéde. Meleghangon, a messze jövőbe irányuló nagyfonto-ságu ténykedésnek minősítette Petrozsény és vidékére nézve az ipartestületnek augusztusban történt Ara-don való bemutatkozását, — kiemelve azokat a na-pokat, a midőn az ország szeme, irányítva a lelke-sedéstől eltelt napilapok által, Petrozsény jelen és jövő iparosainál a kitartó szorgalom eredményezte haladást az oly remek kézimunkákban beigazolva látta, de értékelte hangsúlyozással az ifjuságnak a haza-fias érzelmekben tanúsított megnyilatkozását az ország eme gyűdshelyén. Igéretet mond, hogy jóakarátát és hathatos pártfogását soha sem fogja megvonni attól az ifjuságtól, a mely a haladás korszakában a ha-

zafias érzelmektől áthalva tör előre e jelszóval: „a haza mindenek előtt.”

Elismeréssel adozik a Petrozsény és vidéki ipar-
testület és előjáróságának, kiemelve Varjassy István iparhatósági biztost, ennek a fényesen sikerült ta-nulmányi kirándulás eszméjének megteremtőjét, a ki nemcsak helyben az előkészítés körül fejtett ki nagy buzgalmat, hanem, — mintegy beigazolni akarva, hogy az idő pénz, — Aradon széleskörű ismeret-sége és összeköttetései folytán, a tanulmányuton lé-vőket oly tapintattal és körültekintéssel irányította, hogy azoknak egyetlen egy percük sem telt el ha-szon nélkül s főleg neki köszönhető, hogy a látottak és hallottak után ismeretben és tapasztalatban oly gazdagon gyarapodva távoztak kirándulónk a ma-gyar nemzet Golgothájából. (Lelkes éljenés.)

Elismeréssel nyilatkozott Fekete József iparis-kolai tanítóról, ki arra szentelte egész vakációját, hogy azokat a programmszerű előadott hazafias da-lokat és szavakat, melyekkel az ifjuság az ő ve-zetése alatt Aradon egy a szabadságszobor előtt, va-lamint a vesztőhelyen a szó-szoros értelmében brilli-rozott, — minél tökéletesebben betanítsa.

A díszelnök és rónök a közönség által több-ször hosszantartó éljenéssel megszakított beszédét ezzel fejezte be: „Éljen a Petrozsény és vidéki ipar-testület! Éljen az ifjuság!”
(Folyt. köv.)

Sz. 1.93—901 atisp.
17—901 kg.

Hunyadvármegye kis és nagy községeinek

Építkezési szabályrendelete.

I. RÉSZ.

Általános építési rendészeti szabályok.

I. FEJEZET.

Az utcák és terekről.

1. §.

Az utcákon és tereken bármimű változta-tások csak hatósági engedéllyel létesíthetők.

2. §.

Zsák utcák a szükséghez képest esetleg ki-sajátítás útján is megnyitandók.

3. §.

Az utcák és terek befásítása, különös tekin-tettel a szederfa tenyésztésre, a község hatósági jogát is kötelességgé képezi.

4. §.

Uj utcák nyitásánál az utcák lehetőleg e-gyenes irányban még pedig, ha 106 méternél

nem hosszabbak legalább 16 méternyi, hosszabb és élénk közlekedésre kilitást nyújtó utcák pedig legalább 24 méternyi szélességben létesítendők.

5. §.

A létező utcák és terek szabályozása ezé-l-jából zárt és nagyobb községekben, a hegyi vagy havasi községek kivételével, a helyi körülményekre való tekintettel és a 4. §-ban foglalt elvek lehető érvényesítésével a szabályozási vonalak a községi képviselőtestület által megállapítandók, és ezen vo-nalak a község kataszteri vagy egyéb rendelkezés alatt lévő, illetve a szükséghez képest újból elő-állítandó térképébe berajzolandók. Az ekként ké-szített illetve elkészített szabályozási térképek ezen szabályrendelet életbeléptétől számított két év alatt, a járási főszolgabíróhoz jóváhagyás végett bemu-tatandók vagyis a jóváhagyás hivatalból, szükség esetén a községi kiküldött szakközeg közbejöttével foganatosítandó helyszíni szemle alapján adja meg.

A szabályozási vonalon kívül senki sem épít-keztetik.

6. §.

Uj építés vagy az épület külső méreteit is érintő átalakítás alkalmával, a szabályozási vonal-hoz képest, a telekhez csatolandó tért a telek tu-lajdonossa, az utcához eső területet pedig a köz-ség tartozik átvenni megfelelő kárpotlás mellett.

A megváltási vagy kárpotlási összegnek meg-állapítása egyezség útján kísérleendő meg.

Ha egyezség létre hozható nem lenne, az 1888. XL. t.-cz.-ben szabályozott eljárásnak van helye.

II. FEJEZET.

A lakóházakról.

7. §.

Lakásra használt épületek általánosságban tűzmentes anyagból, t. i. kő- téglá, vályag, vagy vertfalból építendők, hegyi vagy havasi községek-ben, valamint a helyi körülmények tekintetbe vé-telével ott, hol a szilárd tűzmentes anyagból való építmények előállítása egyeseknél elháríthatlan ne-hézség is anyagi akadályokba ütközik, kivételesen megengedhető, hogy az épület fából, borona vagy sóványfalból előállíttassék.

8. §.

Földszintes laképületeknél azon fő- és közép-falak, melyek a tetőzet és menyezetek hordozására szolgálnak, legalább 48 cm. (1 1/2 téglá) vastag-ságban építendők. Az alapfalak és ha az épület alatt pince van, a pinczefalak is minden esetben 16 cm-térrel (fél-téglával) vastagabban készíttendők a földszinti falaknál. A vályoghól vagy vertfalból épült házak alá a földszinti padozat magasságáig, az alapfalak köböl vagy téglalából készíttendők.

Fából épült házak falai legalább 20 cm. vastagságúnak kell lenni.

Laképületeknél a mennyezet csapos gerendás, vagy egyszerű borított gerendás lehet, de minden esetben a padláson a mennyezetre a 11 §-ban előírt tűzbiztos burkolat alkalmazandó.

9. §.

Uj lakóházak építése csak kéménnyel enge-délyezhetők, a kémények kivétel nélkül égetett téglából és vakolva építendők, mindazon lakház és tűz-helylyel bíró egyéb épület, melynek kéménye nincs, azzal lehetőleg ellátandó.

10. §.

Épületek fedéséhez csak, eszerép vagy zsin-dely használandó.

A nád vagy szalmávali f. csak szétszort házak-ból álló községekben és akkor engedélyezhető, ha az ily anyaggal fedett épületek egymástól és a szomszédos épületektől legalább 20 méter szé-les közők, vagy üres területek által vannak el-különítve.

Összeépített zárt községek belterületén, a szal-mával való fedés semmi szín alatt nem enge-délyezhető.

11. §.

A lakóházak padlása, vagy mennyezete a tűz terjedésének megállításá végett égetett vagy ége-tetlen téglá burkolattal vagy legalább 10 cm. vas-tag agyaggal borítandó.

12. §.

Átalakítandó, vagy újonnan építendő lakházak padozata, a körülfekvő földszínel legalább 35

tete legelőszőr arra az égszemű, ibolya illatu földi tün-dér kedves arczára tévedt!

Most már az asztalon talált verset megértettük: Ilyen boldogan, ilyen hatalmas szerelmi lázban égni el: örömből!

* *

A szép téli esték után a mosolygós tavaszi na-pok is elmúltak s mi jó barátok a tikkasztó nyári nap sugarak elől újra a két szobában kerestünk menedé-
ket. De a nagy munkában, melyet az utolsó erősen megszigorított — vizsgák — előtt végeznünk kel-lelt, még a hűs két szobában is megizzadtunk. Csak a kis Dudi nem tartott velünk. Fárasztó munkánk köze-pett is sokszor gondoltunk rá, s valahányszor a tanu-lásban szüneteltünk, mindig ő róla beszélgettünk. Es-ténként pedig a nagy erők fái alatt, hol a betegnek üdülnie kellett, fel-fel kerestük. És halvány arczáról, becsott szeméről látszott, hogy még beteg, talán mind betegebb. S valahányszor a más karján boldogan tova lebegő dus, szökehajú tündérrel találkoztunk, szomo-rúan néztünk össze, mintha egymástól vigaszt várva kérdenők: „Vajjon mi lesz szegény beteg, nagy beteg barátunkból?”

* *

A mester-utczai két szobában az utolsó estét töl-töttük együtt: a felejtethetetlen bucsu estét. Szomorúak voltunk mindannyian, fájón gondoltunk vissza a haj-dani szép estékre. Az érzékeny szívű Friedné köny-nyes szemmel szolgált ki utoljára minket, való bará-tokat. Köztünk volt maga a beteges kis Dudi is. Las-san forgott eleinte a teli pohár és semmikép se tért most közénk a szokott jó hangulat, mely kedvessé, fe-lejtethetlenné tudott varázsolni sok szép téli estét. A

nyomasztó gondolat, hogy mi testi lelki jóbarátok vá-lás előtt állunk, ma leginkább megzavarta a két szoba füstkarikás levegőjét. Szomorúan vigasztaltuk egymást, csendesen hajtogattuk egymásután a teli pohárt. Jó idő telt bele, míg a bor tüze méla dalokká olvasztá lelkünk komor hangulatát és a kedvünk megjött. Las-san-lassan a gyenge, a halvány kis Dudi is nekipirult. Sőtét estkor már mindannyian vigan voltunk, csak a vigasztalan Friednének lehetett hallani esőndes zoko-gását, a mint a két szobán nyugtalanul kis bejarkált. Nézte, sirdogálva nézte, mikor összekocintottuk a bu-csupohárt és az ajtóba állt elibünk, látván, hogy osz-ladozunk.

S ekkor az örökké szomorú kis Dudi ragyogó szemekkel emelte fel teli poharát s kiáltá:

— Fiúk, a kedvemért hajtásatok ki ti is fenéki-g a teli pohárt, a bucsu pohárt utoljára! S a kedveért fenéki-g kiittuk utoljára. És vele csakugyan utoljára. Fenéki-g kihajtván poharát, hanyat dőlt és többé föl nem is állt. A bucsupohárban, a maga poharába mér-get kevert. Ha mi ezt tudtuk volna, elütöttük volna ajkától a gyilkos italt.

Ki tudja nem-e jobban járt e így, hogy nem kény-szerítettük rá a csuf életet? Az igazságos és bölcs me-neyi bíró vajlon megbünteti-e, a miért egy adagban hajtá föl az ölé italt, melyből a csalódott szívekbe percenként, apránként csepegtet a kegyetlen sors, hogy kinossá tegye minden perczüket és hosszasan, álla-u-dóan mardossa szívük sebét?

Lelke biztosan megszabadult a kinoktól és az égbe szállt. A földön maradt utánna, közlünk oszlott szét: a fájdalom, a fájó emlékezet.

Egy jogász.

cm-rel magassabban kell, hogy álljon: minden lakszóba belső magassága a kellő légúrtartalom és légeserülés szempontjából 2-80 mtrnél kevesebb nem lehet.

13. §.

Lapályos helyeken, hol vadvizektől, vagy talajvizektől lehet tartani, nemkülönbön különösen árterületeken az új lakóházak építésénél a következő irányelvek és szempontok tartandók szem előtt.

1. Hogy mindenütt, hol az árvíz nagyobb magasságra nem emelkedett és a feltöltés lehetséges, azon területek, a melyeken a lakóházak épülnek, az eddig ismert legmagasabb árvíz színe fölött 50 cm-rel magassabban töltsenek fel lehetőleg szikmentes agyagos földdel.

Az ily magasságra feltöltött területeken, ott hol az szokásos, vagy a szilárd anyagok beszerzése lehetetlen, a feltöltésnek kellő fűrkozása, dőngölés mellett az építmények falai vert földből, vagy vályogból is épülhetnek, azonban az épület körül legalább egy méter széles padka megfelelő lejtővel készítenő.

2. Hogy oly területeken, a hol az árvíz nagyobb magasságot ért el, vagy a hol az utca szűk volta miatt, az út mélyfejkése, vagy egyéb körülményeknél fogva a területek feltöltése nem eszközölhető és a hol szilárd építő anyag aránylag olcsó áron beszerezhető, szükséges, hogy a lakóházak összes falai a legmagasabb víz fölött 50 cm-re szilárd anyagból (kőből vagy téglából) mészhabarcsba rakva készíttessenek és a padozat is ily magasra fektetessék; oly helyeken pedig, a hol az túlságos költségek miatt keresztül vihető nem lenne, megengedhető, hogy a lakó házaknak legalább azon falai, a melyek a mennyezet és tetőzet hordozására vétnek igénybe, szintén 50 cm. magasságban a víz fölött kőből vagy téglából mészhabarcsba rakva állíttassanak elő és a vízáltal elrombolható anyagok csakis ezen vonalon felül, a kő vagy téglafalra helyezendő deszka borítás alkalmazása mellett használtassanak.

Miután azonban ily szilárd építkezés a községek vagyoni állapota miatt több helyen elháríthatlan akadályokba ütközik, a következő egyszerű építkezési módokat is meg engedtetnek.

a) A laképületek szilárd anyagból falazott pilléreken az árvíz színe fölött 50 cm. magasságig építtessenek és a padozat is ily magasságban helyeztessék el. Ezen pillérek az épület főfalai mentén 2—2½ métert átvolságban legalább másfél téglá vastagságra és két t. hosszú kőből vagy égetett téglából vízálló vagy kővér mészhabarcsban falazandók, alapjuk pedig a természetes hordképes talajra építendő.

Az épületet hordó ezen alapépítményű pillérek egymás között boltívezettel vagy fagerendákkal foglalandók össze és az így készült szilárd alépítményre a laképület felső falai, a helyi szokáshoz képest bármely építési anyagból is építhetők, szükséges azonban, hogy ott, a hol a pillérek összköttesére boltívek alkalmaztattak, ezekre valamint a pillérek felső síkjá és a víznek ellent nem álló anyagból készült felső falazat közt egy elszigetelő deszka borítás helyeztessék.

Miután az ártéri területeken volt vízszin magasságához képest a pilléres alépítmény létesítése esetén az épület padozata és a természetes talaj között magasabb, vagy alacsonyabb úr marad, ez utóbbi ha ½ méternél alacsonyabb, földdel kitöltendő, ha azonban a padozat alatti úr a fenti méveletet túl haladja, az üresen is hagyható és közbenső menyezet alkalmazása mellett kamarának vagy pincének használható s ez utóbbi esetben a falazott pillérek közötti közök, vályog paties sövény fal, vagy borona falakkal köthetők. Az alépítmény ezen helyiségei közegészségi szempontból lakásul vagy istállóul nem használhatók.

b). Az esetben; ha az előbbi pontban kifejtett szilárd és magasabb alépítmény a költségek miatt létesíthető nem volna még megengedhető, hogy a laképület padozata tekintet nélkül a volt árvíz magasságára, de legalább 50. cm-re a környező talaj felett helyeztessék; azon főfalak mentén azonban, a melyek a menyezet és a tetőzet viselésre szolgálnak, az alaphól egész a tető kötégerendái alá 2—2½ méter távolságban, vagy pillérek építtessenek égetett téglából mész habarcsba rakva, vagy pedig előgerős s kemény tölgy vagy akáczból készült oszlopok alkalmaztassanak és ezek egymás

között keresztkötésekkel össze foglaltassanak. Mindkét esetben elengedhetlen, hogy az épület fedele oly magasra helyeztessék, hogy cserze a nagy vízszíne felett legalább 8 cm-rel magasabban fekvődjék.

A falazat pillérek, vagy faoszlopok közötti közök bármely anyaggal kitölthetők, azonban különösen ezélszerű a közök kitöltéséhez a borona; paties sövényfalnak alkalmazása miután ezek eldülésnek, vagy lerokkadásnak kitéve nincsenek s a víz által legkevésbé sérülvén, könnyen kijavíthatók.

A most körülírt építési módokat meg tartása csak az ártérben jövőben építendő új lakóházaknál lesz követendő.

(Folytatása köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Láng Lajos kereskedelmi miniszter Petrozsényben.** Vasúti szemleutján Petrozsényt is utjába ejtve f. hó 13-án egy félórát nagyközségünk megtekintésére szentelt. Janza Vazul tárgyalagos felvilágosításai közben örömmel lepte meg e határszéli város kulturális stb. haladása, különösen pedig, hogy nyolcezer lakost számlál. A déli vonattal még az nap tovább utazott.

— **A már régen várt fillérestély** igen szép közönséggel, végre-valahára f. hó 12-én megérkezett. A társulati zenekar kiválóbb tagjai által előadott kürt-, celló-, hegedű és fuvola-soloikat a töltők megszóított praecizitással mutatta be, folytonos élvezettel hallgatta és tapsviharral jutalmazta a közönség. Mindenkit bámulatba ejtett a fiatal Tonházi játéka, a ki mint atyjának tanítványa csak kilenc hónapja kezeli a cellót. Már József gymn. tanár a Petrozsényben tapasztaltakról igen sikerülten összeállított felolvasásában nemcsak a realálakkal foglalkozik, hanem szorít egy kis tért ideális érzelmek kifejezésének is. Jó ötleteivel sok tapsot aratott. (Szíves ígérteát bírva a tanár urnak jövő számunkban szóról-szóra közölhetjük. Szerk.). Fekete Aranka k. a. mely erőszéssel és ambícióval szavalta el Vörösmarty gyönyörű „Szép Honkát”-ját. Joanovics Katica kisasszony remekelt, kedvesen adta elő a „Férjhez menjek” című monológot. Megéjeneztek.

— **A vulkáni milleniummi emlékoszlop** vasracsát f. hó 11-én Janza Vazul szolgabíró meleg elismerését fejezve ki, vette át Lotter József és Karácsonyi János ol, kik azt fáradságot nem kímélve gyűjtésekből és saját anyagi áldozatuk árán Ungvári Ede petrozsényi műlakatossal oly szépen megkésztítették. Este a Krauszné vendéglőjében ez alkalomból táncmulatság volt; 50 pár táncolt a négyest.

— **Hangverseny.** Egy régen szunnyadó nemes czél megvalósíthatása érdekében a Zsilyölgyi dal- és zeneegylet remek műsorral f. évi október hó 15-én a Wagner szálloda dísztermében dal- és zenehangversenyt rendez. Jegyek előre válthatók Krausz József fizetésben.

— **Megdobált személyvonat.** Folyó hó 12-én este a Lupenyből érkező személyvonat Livazeny község határában az iskola közelében kövekkel megdobáltak A vészjel folytán megállított vonat személyzele a tetteseket nyakoncsipte. Duhaj suhancozok voltak, kik állítólag heezzből tett kedvtelésöknek keserűen megiszszák az levét.

— **Pán János** a zene bármely ágában, a magasabb zenészetből is kívánatra órákat ad.

— **Elnapolt templomszentelés.** Tisztelettel van szerencsém közölni, hogy az előbbeni értesitésemtől eltérően a puji róm. katolikus templomnak fölszentelési programja változást szenvedett, a mennyiben Püspök úr ő méltósága f. év és hó 19-én az estvél fél 7 órai vonattal érkezvén Pujra, a templomszentelés szertartását folyó hó 20-án a délelőtti órákban fogja végezni. Gyónni lehet már f. év és hó 19-én d. u. 3 óráttól kezdődőleg a puji állami iskola helyiségében egy előzetesen ide érkező gyontató atya előtt, valamint másnapon azaz f. hó 20-án többek előtt magyar, német, olasz és cseh nyelven. A hatóságokat és küldöttségeket Püspök Ur ő méltósága f. hó 20-án d. e. 10 órakor fogadja. Az egyház gondnokságának nevében:

Török Árpád,
fogadnök.

— **A kalvária kápolna építésére adakoztak.** 4. sz. gyűjtő: Gyűjtő: Blaschek Aladár. Kátana Sándor 10 kor., Mrász János, Blaschek Aladár és Krausz Péterné 5—5 korona, Lotter József 4 kor., Heresik József, Karácsonyi Károly, Henrich Viktor, Tribus Gyula, Pfeifer Ilka Ungváry György és Erdélyi Mihály 2—2 kor., ifj. Zaharanszky Károly, Hinkl Gusztáv, Woacsko Venczel ifj., Wolinek Johann, Kozma Adolf, Nagy Miklós, Rotter Antal és Kimicski Rezső 1—1 kor. A rózsafüzér társulat: 203 kor. 25 fill.

— **Közbiztonság Petrozsényben.** F. hó 17-én pénteken este, ragyogó holdvilág mellett egy biciklistát vágatott a lutheranus templom előtt, midőn egy erős legényember földöntötte. A lovagot ott hagyva a biciklivel gyors lépésben eladagolt. A földöntött sport férfit, alig hogy kitorltoe szeméből a sárt, szaladt a tolvaj után s hangos szóval kiabálta, hogy fogják meg. Erre többen üldözőbe vették s midőn az egy fűban

magbotolván a biciklit elejtette gyors szaladással elmenekült. A kár vallott sietet az esetet a csendőrségnél följelenteni, de alig hanem bottal üthetik a nyomát.

— **Meghívó.** a hunyadvármegyei községi és körjegyzők egylete 1902. év október hó 22-ik napján délelőtt 11 órakor, Déván, Hunyadvármegye székházában évi rendes közgyűlést tart és ezt megelőzőleg október 22-ik napján d. e. 9 órakor ugyanott választmányi ülést. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés, 2. Mult évi közgyűlésünk jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Az egylet 1901. évi zárszámadásának megvizsgálása. 4. Az egylet 1903. évre vonatkozó költségvetésének megállapítása. 5. Egyleti alapszabályok kinyomtatása iránti intézkedés. 6. Brázavay Zoltán felső-szálláspataki kartársunk indítványa, Nagy Lajos vajda-hunyadi kir. járásbíró által — a vajda hunyadi járás területén működő jegyzőknek némely perenkívüli magánmunkálatok szerkesztésétől való eltöltása tárgyában — kiadott körzvényére vonatkozólag. 7. Az országos központi egylet által Budapestén tartandó idej rendes közgyűlésre kiküldendő megbízottak megválasztása. 8. Az országos központi jegyzői egylet elnökségének előterjesztése, az általános közigazgatási érdekeknek hathatósabb sajtóbeli támogatása s ezzel kapcsolatosan egy politikai és közigazgatási tartalmu, független pártállásu napilap megindítása iránt. 9. Tisztujtás. 10. Az egyleti közgyűlés előtt 24 órával az egyleti elnökséghez beérkező indítványok tárgyalása. Mely közgyűlésre az egyleti tagok tisztelettel meghívotnak. Bácsi, 1902. október hó 10-én.

Farkas Béla,
egyleti jegyző.

Popovics Dénes,
egyleti elnök.

— **Különös jogeset.** Furesa perben kell legközelebb a bíróságnak döntenie. S. kisasszony, ki a színi pálya kezdetén áll, éppen oly tehetséges színésznő, mint aminő szegény a gyakorlati tapasztalatokban. Ezért szívesen fogadta egy vidéki társ meghívását és F.-ra szegődött S. színigazgató társulatához. Művészi körökben el volt terjedve a directorról, hogy egy egész hónap bevételeit összeszedi, zsebreavágja és a „gázi”-fizetés napján hidegvérrel jelenti: „nincs pénz, pakolnunk kell!” Így történt ez F.-on is, azonban, hogy a személyes meintegetődzést elkerülje, az igazgató ur ez alkalommal kivételesen titokban eltűnt a városból. S. kisasszony így nemcsak a szerződését veszítette el, hanem oly kínos helyzetbe jutott, hogy kártársai szedték össze részére azt a pár koronát, melyek segélyével haza utazhatott anyjához. Minő meglepetésben részesült azonban, midőn a vasúti kocsiában hitelen gazdájával találkozott! Heves szemrehányás, ingerült szóváltás követte e találkozást, míg végre az igazgatót, mégis meghatotta a fiatal, tehetséges művésznő erőles felépése és ezimikus szavakkal egy papírszeletet nyújtott át a kisasszonynak. „Fogadja tőlem egész vagyonomat! Egy fél osztályorszájáték. Talán szerencséje lesz és nyer valamit!” — É napokon a művésznő Budapestre érkezett és felkereste Török A. és Tsa bankházát, Teréz-kört 46. alatt, hogy megtudja, vajlon a czégnél vásárolt sorsjegy nyert-e? A czég örömmel jelentette, hogy a sorsjegy nagy főnyereményt nyert. Közben R. igazgató megtudta a kisasszonytól, hogy az ajándéksorsjegy nyert és most visszakövetelt az összeget, mely a fizetésen felül megmarad. Művész-körökben feszült kíváncsisággal várják a per kimenetelét.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmul. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

HIRDETÉSEK:

A Boholti ásványviz,

melyet több egyetemi tanár megvizsgált; **gyomor-fájás, vérszegénység** ellen, továbbá mint **étvágygerjesztő a legjobbnak bizonyult.** Borral, melynek színét nem változtatja, igen izletes.

Rendkívüli **olcsóságánál és kitűnő hatásánál** fogva egyetlen egy család asztaláról se hiányozzék.

5 üvegtől kezdve házhoz is szállíttatik.

Megrendelhető: ½ l és 2 literes palaczkokban,

A „DÉVAI TAKARÉKPÉNTÁR”
BOHOLTI GYÓGYFORRÁS KEZELŐSÉGÉNEK
PETROZSÉNYI FÓRAKTÁRÁBAN

Váradí Vilmosnál.

1429/1902

végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1902 évi Fh. 139/3 számú végzése következtében Gotheász Lukretia végrehajtató javára, Lik János a-b.-iszkrónyi lakos végrehajtást szenvedett ellen 161 kor. — fillér s jár. erejéig 1901 évi szeptember hó 13 napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 624 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, juhok és széna nyilvános árverésen eladatnak.

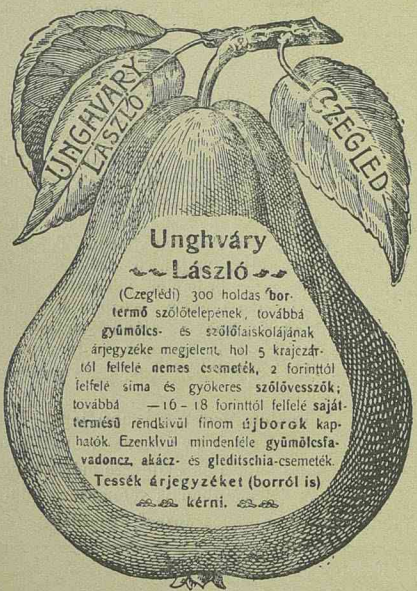
Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1902 évi V. 1031/2 számú kiküldő végzése folytán 65 kor. 24 fill. hátr. tőkekövetelés erejéig A-B.-Iszkrónyban alperes lakásán leendő eszközlésére 1902 évi október hó 24-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi szept. hó 14-én.

Rácz József,
kir. bir. végrehajtó.

2—12

Billigste Bezugsquelle guter
UHREN mit 3 jähr. schriftlicher
Garantie.

HANNS. KONRAD

Uhren und Goldwaren - Exporthaus
BRÜX Nr. 331 (Böhmen).
Eigene Werkstätten für Uhren Erzeugung und Feinmechanik.

Gute Nickel Rem.-Uhr . . . fl. 3.75
Echte Silber-Rem.-Uhr . . . 5.25
Echte Silberkette . . . 1.20
Nickel-Wecker-Uhr . . . 1.75

Meine Firma ist mit den k. k.
Adler ausgezeichnet, besitzt gold. und
silb. Ausstellungsmedaillen und tau-
sende Anerkennungs-schreiben.
Illustr. Preiskatalog gratis und franko

TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT

PETROZSÉNY

elvállal mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt ugy helyben, mint vidéken is,
és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickloporsókat, sarkophagot, mindenféle szemfedeleket, érc-, és művirág koszorúkat, szalagokat, viasz- és szurkfáklákat. Fakoporsók 2 koronától kezdve feljebb, érczokoporsókat gyermekeknek 14 koronától feljebb, nagyoknak 1 ól nagyságban 70 koronától feljebb 400 koronáig

a „TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT”
Petrozsényben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatálát, szóval minden a temetéshez szükségeseket kel-
lékekkel.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbízottja tisztelettel teendő a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

Egy egyszerű temetéshez szükségelt kellékek, ugymint koporsó, szemfedél, párna, lepedő 16 koronától feljebb.

Gyermek temetéshez ugyanaz 8 koronától fölfebb.

Vagyok mély tisztelettel:

Sárosy József.

13—20

Sürgőnyezim: Temetkezési vállalat Petrozsény.

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben

utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő
mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.))

Pontos elzár.

Kiváló szerencse

Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagya-
becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab.
osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110.000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek
fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizennégy millió 459,000 koronát
egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami fel-
ügyelet alatt áll.

Az I-ös osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei
a következők:

egy nyolczad $(\frac{1}{8})$ frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed $(\frac{1}{4})$ „ 1.50 „ 3.— „
egy fél $(\frac{1}{2})$ „ 3.— „ 6.— „
egy egész $(\frac{1}{1})$ „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében
küldjük szét. Hivatalos tervet díjtalanul. Megrendeléseket kértünk
azonnal de legkésőbb

f. év október hó 26-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főáruházunk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a

Fiókok: 1. Vaczi-körút 4.

2. Múzeum-körút II.

3. Erzsébet-körút 54.